

Samorządy z prawem kontroli samochodów wjeżdżających do SCT

data aktualizacji: 2023.07.17

Parlament zakończył prace nad zmianą przepisów, dzięki której gminy będą mogły kontrolować samochody wjeżdżające do stref czystego transportu (SCT) za pomocą urządzeń zdalnego monitoringu zamiast obowiązkowych do tej pory nalepek. Oznacza to korzyści zarówno z perspektywy samorządów, jak i kierowców - ocenia PSPA. Nowe przepisy oczekują teraz na podpis Prezydenta.

Jednostki samorządu terytorialnego w Polsce zyskają możliwość szybszej i skuteczniejszej kontroli samochodów wjeżdżających do stref czystego transportu. Umożliwi to wejście w życie nowelizacji przepisów Ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych. Na podstawie nowych regulacji gminy, które ustanawiają strefy czystego transportu, mogą określić sposób kontroli wjazdu do SCT za pomocą danych pozyskiwanych z centralnej ewidencji pojazdów. Pozwoli to na weryfikację pojazdów wjeżdżających do strefy dzięki urządzeniom automatycznego rozpoznawania tablic rejestracyjnych, w szczególności kamer. Gminy nadal mają również możliwość prowadzenia kontroli za pomocą pierwotnie przewidzianych w ustawie nalepek, umieszczanych w lewym dolnym rogu przedniej szyby. O wprowadzenie alternatywnej formy kontroli od wielu miesięcy zabiegał Komitet Samorządowy PSPA w ścisłej współpracy z Unią Metropolii Polskich oraz Górną Śląską - Zagłębiowską Metropolią.

- Nowelizacja przepisów z pewnością pomoże zdynamizować dyskusje o strefach czystego transportu w wielu polskich miastach. Zmiana, o którą samorządy zabiegały od wielu miesięcy eliminuje bardzo duże wyzwanie logistyczne i finansowe, przed którym stawały wszystkie gminy rozważające wprowadzenie strefy czystego transportu. W przypadku największych polskich miast mówimy o wielomilionowych oszczędnościach. Dodatkowo samorządy będą mogły zastosować zaawansowane technologicznie rozwiązania, które z powodzeniem są stosowane w innych europejskich miastach -

mówi Adam Wieczorek, Wiceprezydent Miasta Łódź oraz Przewodniczący Komitetu Samorządowego PSPA.

Samorządy zwracają uwagę, że w gminach, które zdecydują się na prowadzenie kontroli wjazdu do strefy czystego transportu z wykorzystaniem technologii rozpoznawania tablic rejestracyjnych, cały proces ulegnie większej automatyzacji. Po podaniu numeru rejestracyjnego, samorządy otrzymają dane z CEP m.in. o normie EURO, rodzaju paliwa oraz roku produkcji pojazdu. W konsekwencji kierowcy nie będą musieli dodatkowo przedstawiać dowodu rejestracyjnego i dokumentować tych danych.

W obecnym stanie prawnym

Uprawnienie do wjazdu w obręb SCT może wiązać się z obowiązkiem oznakowania pojazdu wieloma różnymi nalepkami. Za brak odpowiedniej nalepki grozi mandat w wysokości do 500 zł. Co więcej umieszczone na przedniej szybie nalepki ograniczają widoczność, a na wielu pojazdach (szczególnie pozbawionych szyby motocyklach) nie można ich prawidłowo przykleić.

- W trakcie konsultacji społecznych ws. SCT, które prowadziliśmy na początku roku, wielokrotnie zwracano uwagę na potrzebę wprowadzenia zmian w tym zakresie. Zaznaczaliśmy wówczas, że konieczna jest nowelizacja ustawy, by móc skorzystać z nowoczesnych narzędzi - mówi Tamas Dombi, dyrektor Biura Zarządzania Ruchem Drogowym Miasta Stołecznego Warszawy.

PSPA proponuje zmiany

PSPA liczy na to, że wprowadzone zmiany przepisów zmotywują kolejne samorządy do ustanawiania stref czystego transportu. Polskie prawo przewiduje taką możliwość od 2018 r. a do tej pory (nie licząc próby podjętej przez Kraków w 2019 r.) SCT nie funkcjonuje w żadnej polskiej gminie.

- Wprowadzona zmiana oznacza korzyści zarówno dla samorządów, jak i kierowców, a ponadto koresponduje z praktykami stosowanymi w wielu europejskich miastach, które zdecydowały się na wdrożenie obszarów niskoemisyjnych. Polskie prawo regulujące ustanawianie SCT nadal nie jest jednak doskonałe. Wychodząc naprzeciw potrzebom samorządów PSPA zaproponowało pakiet odpowiednich postulatów zmian regulacyjnych w ramach projektu „Biała Księga Nowej Mobilności”. Proponujemy m.in. zniesienie ograniczeń godzinowych dopuszczenia wjazdu do SCT, rezygnację z ograniczenia możliwości poboru opłat jedynie do 3 lat od dnia ustanowienia SCT, nadanie dodatkowych kompetencji zgromadzeniu związku metropolitalnego do uchwalania uchwały określającej zasady ustanawiania stref na terenie gmin wchodzących w skład związku metropolitalnego, czy też wykorzystywanie przychodów pochodzących z opłat za wjazd do SCT na finansowanie uruchomienia i utrzymywania systemów teleinformatycznych do monitoringu ruchu. Pełen zakres postulatów przedstawimy już we wrześniu podczas Kongresu Nowej Mobilności 2023 - podsumowuje Maciej Mazur, dyrektor zarządzający PSPA.

Strefy czystego transportu funkcjonują już w ok. 320 miastach w całej Europie, a ich liczba systematycznie wzrasta. Obszary niskoemisyjne już wkrótce pojawią się również w Polsce. W Krakowie strefa czystego transportu rozpocznie funkcjonowanie od 1 lipca 2024 r.

Fot. PSPA

Źródło: